

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja trislojna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, L. 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 243.

V Ljubljani, v ponedeljek 24. oktobra 1892.

Letnik XX.

Naše osebe.

Naša publicistična dolžnost nas veže, da obvestimo svoje bralce z žuganjem „Slov. Naroda“, tedaj z najnovejšim orožjem, s katerim se hoče bojevati proti nam. „Slov. Narod“ z dne 20. t. m. piše mej drugim:

„Mi smo skupni slovenski stvari v korist prezrli premnogo neosnovanih žalitev, s katerim nas je obsipalo v zadnjem času glasilo kranjske duhovščine. A sedaj gre za našo čast, za našo pošteno ime v narodu in sedaj ne moremo, ne smemo več molčati. Gospoda, odločujoča v „Katoliški Tiskarni“, pobijajte nas z dostojnim orožjem, a odpovejte se laži in obrekovanju, če ne, spominjali se bomo tudi mi izreka svetopisemskega: Oko za oko, zob za zob! V obrambo našega poštenja dovoljena nam morajo biti tudi najostrejša sredstva, v tem boju odvezani smo vseh ozirov, v tem boju glasilo se bode naše geslo: Doli s krinko! Naša krivda zategadelj ne bo, ako bomo prisiljeni odkriti marsikaj, kar se izvestno ne bo štelo v čast posameznim nepoklicanim sodnikom posvetne inteligencije slovenske in zato tudi ne v čast celemu duhovskemu stanu, kateri smo bili in smo vajeni spoštovati od mladih nog. Gospoda ne silite nas v to in nazaj, dokler je še čas!“

Našim osebam se tedaj obeta boj; „chronique scandaleuse“ otvori svoje zatvornice in bruhaj iz sebe vse, kar-koli je mogla razbrati po svojih tajnih potih. Zopet ima slovensko občinstvo prebirati dan na dan ostudnosti in grdobije, katere so ali v resnici, ali pa po tistem univerzalnem sredstvu obrekovanja v zvezi s črno sukno. In zakaj?

Zato, ker prihajajo udanostne izjave kmečkih občin, v katerih proglašajo naši možje program I. slov. katoliškega shoda za svoj program in izražajo svojo sinovsko udanost svojemu ljubljensku škofu, protestujejo proti napadom njegove osebe iz zadnjih dnij. Že samo po sebi se umeje, da imajo naši možje k temu pravico, katere jim nobena

sila vzeti ne more; h kratu pa poudarjamo, da je prav za prav dolžnost vseh tistih, ki so pritrčili sklepom I. slov. katol. shoda, da se na njegovi podlagi organizuje naše ljudstvo. Ne mislite, gospodje radikalni, da bi mi tako tija v en dan ostavili veličastne vtise, katere je shod napravil pri udeležencih in zlasti pri zastopnikih kmeškega in obrtnega stanu; organizacija ljudstva je bil glavni namen shodu — organizacija na katoliški podlagi, na kateri se pa brez dvojbe lahko v mnogih obzirih razširijo tirjatve v verskem, socialnem in narodnem obziru.

Dasi je popolnoma neresnično, da bi bil hodil po deželi kak „višji cerkveni dostojanstvenik“ ad hoc, t. j. da bi bil vzbujal udanostne izjave v kmečkih občinah, kakor je trdil nedavno „Narod“, dasi tudi o „strastnih agitacijah“ ničesar ne vemo, vendar bi zaslužili tisti le hvalo, ki dano priliko uporabljajo pripravljajoč, da kedaj v raste organizovano katoliško ljudstvo na naših tleh.

Žugajo nam pa z guojnico; s tem, da nam hočejo vzeti čast in spoštovanje pri narodu. V petkovem članku našem je že stalo, da avtoriteta sama v današnjem boju več ne zadostuje; zato pa se jedino opiramo na moč, katero ima resnica na človeka. S tem zmagamo! In zato nas žuganje in pretenje najgrjegega sredstva v boju proti nam nikakor ne vznemirja. Ne čudimo se temu žuganju toliko, kakor se čudimo bojni predrznosti lista „Slov. Nar.“, ki po svoji burni preteklosti z a b o d o e n o s t še-le žuga — z umazaniam perilom.

Saj menda vsaj ne mislite, da smo pozabili, kaj se je vse pisalo v Vašem listu ob času, ko je vsak čevljarski učenec imel misel, da ima pravico, reformirati katoliško cerkev. Da ste bili tisti leti 1873, 1874 — liberalni, nam je seveda umljivo, toda da ste v svojem liberalstvu tako po blatu in gnoju rili, je težje umeti.

Opozarjamo Vas z vso resnobo, da si za najnovejši boj preberite to, kar ste pisali svoje dni o celibatu. Način pripovedovanja in slog bo raben

še za naše dni. Iz tistih spisov se lahko mnogo zopet pričite. Pisati morate krepko in — pikantno, zraven pa zvito, da Vas nobeden ne more tožiti. Žugate nam! Saj ste že tisoč- in tisočkrat, da, ob vsaki priliki, z orožjem zasebnega napadanja in z orožjem pikantnih episod iz življenja nasprotnikovega, skušali nas uničiti, saj je takozvana „šala“ in „beletristika“ že čisto morala služiti v ta namen. „Zvon“ se je že valjal skoro leto dnij mej ostudnostmi svojega romana „4000“, humoristični pisarji so že vse možne umazanosti izrabili, in nas še — ni konec!

Zato prosimo, kar pošiljate na našo addresso, da pošiljate vsaj kolikor-toliko kaj pametnega in ne mučite nas s tako jasnimi neumnostmi, kakor s tem žuganjem. Saj smo uprav zadnji čas toliko skusili od Vas, da Vam več ni treba dokazovati še, kakšni ste. In zdaj še žugate!

Popolnoma Vam je znan način Vašega dokazovanja, — koder se nikdar ne lotite stvari, marveč jo vselej skušate s krikom uničiti. Če Vam je do resnosti in če res hočete kakšno prepričanje imeti, potem berite, mislite in kritikujte. Če pa hočete celemu svetu dokazati, da morate ljudstvo razdivjati, če je hočete imeti zá-se, — potem storite, kar Vam drago.

Samo to Vam še pristavljamo:

1. Na to pot, na pot takih napadov nas ne boste izvabili, dasi bi vsaj še jedenkrat toliko mogli povedati, nego Vi. A ne boste nas!

2. Časti mi ne iščemo! Kdor pri nas išče časti, išče sebe, in takega ne potrebujemo. Plačila na svetu ni treba nikomur pričakovati, kdor je z nami; vsakovrstne krivice: obrekovanje, pravljanje, grdenje, smešenje, je že od nekdaj naš delež! Tu tedaj ne; na onem svetu pa tudi ne, če je tu delal kdo s slabim namenom. Tudi osebnih napadov se mora navaditi!

3. Grdo pohujšanje napravlja sicer grdo blatenje duhovnikov mej ljudstvom, toda ima tudi svoje dobre strani. Pobjoljšanje, opreznost pri

LISTEK

Renan in pater Denifle.

Dne 2. oktobra t. l. je umrl v Parizu član francoske akademije, Ernest Renan, star 69 let. Brezverski listi so zagnali velik hrup smrti tega znanega bogatajca. Slavé ga in v zvezde ga kujejo, le tega ne vedó, naj bi li slavili njegovo učenost ali njegovo sovraštvo do svete vere. Se predno je na svetlo dal svoje brezbožno delo: „Življenje Jezusovo“, je bil spisal res nekaj jezikoslovnih razprav, ki niso brez vrednosti, toda omenjeni spis: „La vie de Jésus“ — če tudi se je v kratkem času neverjetno razširil in napravil neizmerno mnogo hudega, kaže povsod Renanovo nevednost v verskih rečeh.

Renan je bil le v eni stvari temeljit: v zaničevanju svete vere. Temu svetovno znanemu „učenjaku“ dal jo je nekoči sloveč dominikanec pater Denifle nevedé dobro pod nos.

Pater Denifle je bil popotoval na Spansko in preiskoval mnogo knjižnic, nekaj, da bi nabral starih rokopisov za rimsko izdajo sv. Tomaža, nekaj

pa, da bi si pripravil gradiva za svoja učena preiskovanja.

Najbolj se je pečal takrat z opatom Joachimom iz Flore (umrl leta 1202) in takozvanim „večnim evangeličjem“. Nazaj grede se je mudil delj časa v Parizu, preiskujoč tudi tam knjižnice. V eni izmed njih je bil Renan načelnik. Ker je pater Denifle že takrat slovel po vsej Evropi kot zgodovinar, ni moglo biti drugače, da je tudi Renan zvedel, da ta slavni pater proučuje pariške knjižnice. Ker je bil pa tudi Renan o istem predmetu že pisal in je prav takrat nameraval izdati novo delo o tem, zvedel bi bil rad od patra Denifle-a, do kakšnih zaključkov je prišel na svojem potovanju. Povabil ga je torej po enem svojih uradnikov k sebi v pisalno sobo.

Ker je uradnik govoril nerazločno, razumel je Denifle mesto Renan vedno Renje, in to celó drugi dan, ko mu je bil predstavljen, tako, da niti slutil ni, da ima pred seboj zloglasnega bogatajca. Čudno se mu je pač zdelo, da so drugi čitatelji v knjižnici kar osupnili, ko je katoliški mašnik korakal proti sobi Renanovi. Pogovarjaje se sta kmalu prišla na obema priljubljeni predmet: „večno evangeličje“.

„Vaši podatki me zelo zanimajo, kajti uprav pišem o tej reči,“ rekel je Renan.

„Gospodine, pazite,“ rekel je pater dozdevnemu Renjé-tu, „da se Vam ne zgodi kakor Renanu; ta je tudi pisal o tem, ali ta še rokopisov ne zna čitati!“

Ta je bila pač grenka za tako ošabnega človeka, in tako nenadoma jo je moral požreti. Začel je govoriti to in ono, kakor bi se hotel izgovarjati, češ, da je v tem in onem časniku objavil svoje stavke itd.

„Kaj, ste mar vi Renan?“ segel mu je Denifle v besedo. „Menil sem, da se kličete Renjé.“

„Kaj sem hotel storiti,“ pravil je pater Denifle, pripovedujoč ta dogodek s srčno veselostjo y prijateljskem krogu, „ali opravičevati se? Kaj še!“

„Vi, gospod Renan, zapomnite si torej. Jaz imam vso stvarino sedaj zbrano. Ako vi izdaste svoje delo, in bo zopet tako površno pisano, kakor prvo, prijel vas bom takoj javno, in potem se vam bo slabo godilo.“

To je pa Denifle tudi razumel, kakor noben drugi. Marsikaterega pisatelja, ki se je s svojo domišljeno učenostjo šopiril, zlasti proti katoličanom, zdelal je popolnoma kot nevedneža in ga kot takega pokazal svetu. Tudi na Francoskem so se ga bali kot kritika. Knjižnični uradnik, ki je bil priča

njih geslo: prodajati moč delavca kar moči kapitalistu najdražje; ko je pa ta ali oni postal sam delodajalec, postal je zajedno najhujši oderuh delavcev — der allerschlimmste Mehrauspresser!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 24. oktobra.

(Udanostne izjave.) Zopet danes nam je objaviti, nekaj udanostnih izjav, ki pričajo, kako globoko v srce so naše ljudstvo zboleli napadi na prevzvišenega knezoškofa. Občina Staraloka je odposlala to-le izjavo: Grdi in lažnjivi napadi, s katerimi se slovensko liberalstvo že nekaj let zaganja v Vašo prevzvišeno osebo, dosegli so vzlasti po letošnjem I. slov. katol. shodu toliko udurnost, da si prepornice podpisane občinski zastopniki v svoje sveto dolžnost, da tako ostudno in nezaslišano počenjanje proti svojemu škofu resno obžaluje in odločno zavrača ter Vam, prevzvišeni, preljubljeni vladiki izraža svoje miho sožalje, iskreno ljubezen, udano in neomahljivo zvestobo ter zagotavlja, da boče v vsem z Vami biti, delati in trpeti. — Podpisani so: Jak. Jelovčan, župan, Janez Cof, Tom. Jugovic, Jan. Gaber, Mat. Kožuh, Lor. Potočnik, Jož. Žagar, Fr. Kalan, Jož. Ravnikar, Jak. Hartman, Ign. Ramihar, Mart. Trilar, Jernej Trilar, Fr. Volčič, Janez Porenta, Jak. Volgelmut, M. Kavčič, Jož. Jenko. — Občine Petrovas pri Črnomlju izjavo se glasi: Podpisani zastopniki majhne pa vseskozi katoliško misleče občine Petrovas pri Črnomlju izražajo Vaši prevzvišenosti svoje sožalje zaradi grdih napadov v brezvernih časnikih in z vso odločnostjo ugovarjajo zoper tako ostudno ravnanje proti svojemu od sv. Duha postavljenemu višjemu pastirju. Ob enem pa zagotavljajo Vašo prevzvišenost svoje največje udanosti, ljubezni in verne pokorščine. — Jak. Svec, župan, Janko Gerzin, Jan. Plut, svetovalec, Jak. Jerman, Jak. Gerzin, Jan. Strukelj, Mat. Gerzin, J. Kodevar, Jak. Strukelj, Matija Bukovic, odborniki. — Gorenjska Staraloka in Belokranjska Petrovas vas sta sicer daleč ločeni po prostoru, a vendar jednega prepričanja, da katoličanom vsem treba škofo spoštovati in poslušati. Slava jima!

(Serenada g. baronu Winklerju.) V soboto zvečer točno ob 8. uri zbrala so se v magistratnem poslojju vsa narodna društva ljubljanska z meštani vred, da prireda deželnemu predsedniku g. baronu Winklerju v slovo zastaveničko z bakljado. Proti 9. uri odzvenelo: „Sokol“ z zastavo, „Slavec“ z zastavo, pevsko društvo „Ljubljana“, čitalnica ljubljanska, čitalnica šišenska z zastavo, pevci „Glasbene Matice“, društvo rokodelskih pomočnikov z zastavo, slovenski kolesarji in I. kranjsko veteransko društvo s prižganimi svečami z magistrata, korakajo po Mestnem, Starem trgu in po Bregu na Turjaški trg. Pred ustanovitvijo g. deželnega predsedništva zbrala se je bila v tem ogromna množica. Zapeli so združeni pevci tri komade, in sicer: „Jadransko morje“, „Danici“ in „Avstrija moja“. Med prvim in drugim komadom poklonila so se odposlanstva napominanih društev g. deželnemu predsedniku, in in ko jekne poslednji dón pevskega zbora, zaorili so po Turjaškem trgu navdušeni „živio“-klici gosp. dež. predsedniku v slovo. Društva so se nato vrnila po Gospodaki ulici, sv. Petra cesti, po Mesarskem mostu in mimo škofije zopet nazaj pred magistratno poslojje, kjer so se razšli.

(„Fina“ taktika Svetčevih banketarjev.) Znano je, in sam „Narod“ ne bo tajil, da prevzvišeni škof Strossmayer vpliva tudi na politiko. Ima celo svoj poseben organ in stranko politično, ako hočemo istemu „Slov. Narodu“ verovati. Pravico ima. Škofje so tudi državljani. — Gosp. Luka Svetec pa se je pri banketu izjavil: „Politično voditeljstvo ni poklic škofov. Saj jih sam sv. oče, naš sedanji papež, odvraca od tega.“ . . . Bodi, da bi bil gosp. Luka Svetec govoril resnico s temi besedami, kakor jo gotovo ni, vendar denimo, — ta obsodba velja tudi za vladiko Strossmayerja: nezaupnico so dali in njemu. A čujte liberalno doslednost! V isti sapi se predlaga, da se pošlje čestitka Strossmayerju! Gosp. vrednik, prasin Vas, pomagajte mi! Verujte mi, prav res ne morem „pregruntati“ tega liberalnega razumnštva. Ako bom še dalje bral liberalne časopise, bojim se, da pridem — tudi jaz, kakor mnogi drugi, ne le ob razum, ampak tudi ob pamet. Žal, da sem se vrigel na te foljante skrivne modrosti!

Liga + 1.

(Iz Kranja) smo prejeli naslednji telegram: „Moja ljuba sestra Terezija je danes zjutraj nagloma umrla. Priporočam jo prijateljem in znancem v blagospomin pri sv. maši. — Pastoralna konferenca je preložena na 3. dan novembra ob 10. uri.“

Anton Mežnarec.

(Krščanski nauk v kadetni šoli v Trstu.) V kadetni šoli v Trstu do sedaj krščanski nauk ni bil obligaten predmet. Vsled lanskega razglasa vojnega ministerstva, da naj se vera bolj goji med vojaštvom, uvel se je letos tudi krščanski nauk kot obligaten predmet v kadetni šoli v Trstu. Kdaj se bo pa uvel krščanski nauk kot obligaten predmet v obrtni nadaljevalni šoli združeni z realko, namenjeni rokodelskim namenom? Kje je krivda zato, ali pri deželnem šolskem svetu, ali pri ordinarijatu?

(Koroški nemško-liberalni „bauernbund“) je imel dne 16. t. m. v Paterniou-u svoj 18. javni shod. Kakor običajno ob shodih tega društva, kojemu je glavni namen, da trosi nemško-liberalne nauke med slovenski ljud, mlatilo se je i pri tem shodu precej prazne slame in čvrsto udrihalo po Slovincih. Že stokrat ovržene, a vedno z nova pogrete fraze služiti so morale i ob tej priliki, da se je jadovalo zoper „slovensko hudobijo“, slovenske „anmassende Wähler“, „fremde Hetzer“ itd. itd. Tožili so se vé vrlo tudi o „zatiranem nemštvu“. — Pela sta pa to staro pesem zlasti državni in deželni poslanec K. Ghon, ki je gotovo povsod poleg, kjer gre zoper Slovence, in deželni poslanec M. Oraš, ki od slovenskih starišev rojen, a v naših šolah popačen (tedaj nemškutar, po domače rečeno), ne pozna boljšega posla, nego hoditi za matadorji piškavega, nemškutarskega liberalizma čez drn in strn! Njima je sekundiral protestantovski deželni poslanec Unterkoffler. — Dne 15. t. m. govoril je državni poslanec V. Pretner pred svojimi volilci v Volšberku. I on je čutil potrebo, malo zastokati, kako huda préde „zatiranim Nemcem“ itd. Ob isti priliki govoril dr. Steinwender o vravnavi valute.

—rj—

(Brez komentara.) Kako ljubeznive prijatelje imamo Slovenci v domači deželi, razvidiš dragi bralec iz sledečih besed, ki se nahajajo v zadnji številki kočevskih „Mittheilungen“ itd.: „Sladek bodi pokoj baronu Winklerju. Pred kakim poldrugim desetletjem je bila Kranjska še nemška kronovina z nemškimi šolami, nemškim uradnim jezikom. Dvanajstletno delovanje barona Winklerja je odtegnilo deželo skoro popolnoma nemškemu vplivu in jo izročilo onim, v katerih sredi se nahajajo elementi, kateri se svoje dni niso plašili oskruniti spomenik največjega sina kranjske dežele, blagega grofa Ant. Auersperga. Dežela in mesta so dandanašnji v lasti Slovencev, ljudstva, ki hrepeneče po gospodstvu, ne pozna nikaki mej, kakor kaže več vzgledov.“

(Osebna vest.) Vladni svetnik Julij Weber pl. Weber nau, c. kr. okrajni glavar v Velikovecu na Koroškem, je umirovljen. Izrekla se mu je za njegovo poslovanje Najvišja zahvala. Okrajno glavarstvo je po ogromni večini slovensko; radovedni smo zato, kdo bo imenovan sedaj okrajnim glavarjem. Celovške „Freie Stimmen“ že pozivljajo nemške poslance, naj uporabijo ves svoj vpliv, da pride na to mesto „pravi“ mož, ker je od tega odvisna „die Erhaltung des leidlichen nationalen Friedens in Völkermarkt“. Kaj je koroškim liberalcem „narodni mir“, je pač obče znano.

(SNEG.) Iz krškega okraja se nam z dne 23. oktobra poroča, da je čez noč sneg pobelil goro in plan. Nad tri prste na debelo ga je in še vedno sneži.

(Lepa slovesnost) se je praznovala včeraj v Horjulu. Tamošnji župnik č. g. Fr. Dolinar je slavil petindvajsetletnico svojega službovanja ondudaj. Razsvetljava po celi vasi in podoknica prejšnji dan je dokazovala, kako ljubijo faranje svojega duhovskega očeta in kako hvaležni so mu. Z maji in slavoloki okičena vas in lepo okrašena cerkev je kazala na zunaj svoje veselje. V dušnem in gmotnem ohziru je fara za teh 25 let prenovljena. Izvrsten gospodar sam je bil z vzgledom, besedo in dejanjem č. g. jubilar svetovalec in pomočnik svojim faranom. Velik napredek se kaže tudi v kmetijstvu v njegovi župniji. — Cerkev, farna in podružnica, so za jubilarovega službovanja vse prenovljene. Dva nova altarja farne cerkve in tretji, kateri se jima kmalu pridruži, križev pot, orglje, popravljena ali nova znamenja, kapelice, križi pričajo, kako ljubi

g. župnik „lepoto hiše božje“. Prezidana gospodarska poslojja in lepo župnišče ga hvali — dobrega gospodarja. Dobrodelnosti njegove je v vseh obzirih dokazov premnogo. Lepo vedenje mladine obojnega spola hvali — vrliga dušnega pastirja. Zato ni čuda, da se je včerajna slavnost jako lepo izvršila. Horjulski rojak in blagodušni mecenat vč. g. kanonik And. Zamejce je prišel počastit gosp. jubilara in mu je podaril krasen misal. Vč. gospod kanonik Luka Jeran je pridigal pri slovesnem opravilu. Stirje gospodje iz sosednih far in dva bogoslovea-rojaka sta asistirala. — Farani so tudi darovali svojemu gospodu župniku primeren dar. — Voščilom, katerih se mu je obilo izražalo od blizu in daleč, se pridružujemo tudi mi, želée: „Ad multos annos, sanos et cunos!“

(Umrl) je 18. t. m. v Rimu P. Matej Liberator, tovarištva Jezusovega, eden prvih učenjakov v tomistiškem modroslovju. Porojen je bil l. 1810 na Neapolitanskem, vstopil l. 1826 v tovarištvo Jezusovo ter postal l. 1836 profesor modroslovja v Rimu. Prištevati je ustanoviteljem slovečega laškega lista „Civiltà cattolica“, ki obravnava načelnostna razna modroslovska, politiška, verska in druga vprašanja. Glavno delo Liberatorjevo: „Institutiones philosophicae“, je izšlo l. 1864. Spisal je pa tudi sicer še mnogo raznih modroslovskih obravnjav in del. Najnovejšo delo njegovo o narodnem gospodarstvu je grof Kuefstein preložil v nemščino. Ko kličemo slavnemu učenjaku: „v miru počivaj!“ priporočamo ob enem Slovincem: učite se tomistiškega modroslovja.

Liga + 29.

(Sveta maša) za pokojnega našega souda, gospoda Jožefa Cotmana, bode v sredo 26. oktobra, zjutraj ob 6. uri, v farni cerkvi pri sv. Petru. Castiti gg. udje so uljudno vabljeni k sv. opravilu. —

Odbor konservativnega obrtnega društva v Ljubljani.

(Slovensko gledališče) je bilo sinoči razprodano. Iz Kamnika se je s posebnim vlakom pripeljalo do 170 gostov, ki so bili s predstavo znane narodne igre „Revček Andrejček“ popolnem zadovoljni.

(Griža.) Od sv. Gregorja se nam piše: Dan za dnevom beremo, da griža močno razsaja po mnogih krajih in da jih ta bolezen mnogo spravi v prezdodnji grob. Tudi v naše hribe je prilezla ta sitna bolezen. Prvi slučaj smo imeli že v začetku meseca avgusta; meseca septembra in oktobra jih je mnogo zbolelo za to boleznijo, vendar pa še nobeden umrl. V prvi vrsti gre hvala Bogu, v drugi vrsti je pa čisti zrak tudi k temu veliko pripomogel, ker tako dober in čist zrak je malokje, kakor tukaj! — Griža se je pokazala tudi v St. Vidu nad Ljubljano, v Cerkljah in na Goričici.

(Nesreče.) Včeraj teden se je ponesrečila v Pečovniku pri Celju v svojem mlinu Franja Vodušek. Strla so jo kolesa. — V Trbovljah je zasulo v jami zidarja Martina Setnikarja 15. t. m. in ga ubilo.

(S Trstata) se nam poroča 21. t. m. Danes popoldne priplula je v reško luko velikanska angleška barka iz Indije. Ogromna ladija ima 4 jadra. Prinesla je seboj 4500 ton, to je, 45.000 meterskih stotov riža, katerega tu izloži. Čez jeden mesec odrine proti Angliji.

(Radikalno.) Podčetrtkom na Štajerskem morajo gospodarji zameniti na hišah tablice s slovenskim napisom in hišno številko v nemške. — Wind. Landsberg ima slovenskih hiš grditi pročelje in na slovenski zemlji slovenske vasi pošteno ime naznanjati v tujem jeziku.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) sta podarila veliko zbirko prav rabljivih knjig realkina abiturijenta gg. A. Vernik in J. Maz. — Dohodke naši družbi v korist prirejenih veselje so poslale: šentjakobsko-trnovska podružnica 278 gl. 70 kr. z všteti raznimi darovi in plačili družbenic, šentpeterski podružnici v Ljubljani — ženska in moška 227 gl. 57 kr. in podružnica v Idriji, v mestu, ki je mej pokrovitelj naše družbe 113 gl. 80 kr. Novoustanovljena podružnica rodoljubna in v. h. n. k. nam je naklonila 100 gl. Litijske Slovence se poslale že četrtič 100 gl. pokroviteljine, sedaj z željo, da se mej pokrovitelje vpiše trg Litija, zastopnik pa naj bode vsakokratni prvomestnik gospodarskega odseka za trško premoženje. Blagajničarica šentjakobsko-trnovske podružnice gđ. Antonija Kadičeva je poslala 100 gl. pokroviteljine. Isto tako smo prejeli 100 gl. pokroviteljine od „Slovenske Čitalnice“ v Trstu

in 100 gld. od „Dolenskega Sokola“ v Novem Mestu. Dalje so družbi naklonili: Ob svoji veselici slovenski abiturijenti 76 gld. 53 kr., izročeni nam po g. Milutinu Zarniku; g. A. Božič 22 gld. 20 kr., nabranih pri shodu podružnice „Apače in okolica na Koroškem; čast. g. J. Cotelj v Kanfanaru v Istri 18 gld. in sicer 10 gld. ustanovnine, 6 gld. 40 kr. nabranih v veseli družbi na imendan presv. cesarja v Jurščiu pri čast. g. kuratu Velikanji in 1 gld. 60 kr. kot dar male družbe; g. A. Virant 11 gld., ki so jih zložili člani „Dolenskega Sokola“; g. Fr. Regaly, pravnik na Dunaji 6 gld. 80 kr., nabranih mej vseučilišniki; družba pri g. A. Zajcu na Rimski cesti v Ljubljani 6 gld. velečast. g. dr. Fr. S. 5 gld., katere je družbi poslal čast. g. J. Fon, vikarij v Kresu; čast. g. župnik Teran, 5 gld. povodom poslano mu naše knjižice „Janez Cigler“; g. A. Korošec, abiturijent v Sentjuriju ob Ščavnici 3 gld. 40 kr., nabrane mej kmečkimi mladeniči o priliki čitalnične veselice pri Kapeli; čast. g. kurat M. Pintar 2 gld. 39 kr.; g. trgovec Ferd. Rojnik v Ljubljani 2 gld.; dr. V. S. 2 gld.; neimenovan rodoljub 2 gld. in g. Ivana Sokličeva 1 gld. 56 kr. zložene v veseli družbi na Jesenicah. S ponavljanimi čutili globoke svoje hvaležnosti želimo v vrnitev vsem darovalkam in darovalcem ob priprošnji naših svetih bratov v obilni meri Božjega blagoslova!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Nov denar.) Prvi komadi zlatega denarja po 20 kron so že došli v Ljubljano in so na ogled v izložbenem oknu Bambergove bukvarne.

(Cigani — tatovi. — Griža.) Poroča se na m: V Lukovici, v kamniškem okraju je bil 18. t. m. semenj. Proti večeru pride tudi tropa ciganov z godbo in, kakor se je skazala tudi še z drugimi nameni. Neki ondotni hišnik ima v zakupu „štantnino“ od semnje; ciganje so sodili, da je dobil on tisti dan več desetice in hoteli so si nekaj teh prisvojiti. Zjutraj 20. t. m. pridejo k njemu tri ciganke z vprašanjem, ima li kaj desetice ali krajcarjev s „krono“? Na njegov odgovor, da jih je gotovo kaj vmes, mu ponudi ena za vsako tako desetico po dva krajcarja več, ako jih jej odda. Na to strese na mizo oni hišnik vse desetice, bilo jih je za več goldinarjev in on začne zbirati desetice s „krono“; pri tem delu mu pomagata tudi dve ciganki, tretja pa moti ženo, ki je bila ravno v hiši. Pri tem zbiranju zginilo je desetice nekako za 15 goldinarjev. Ciganke so bile že odšle, ko omenjeni hišnik zapazi tatvino. Žandarmerija bila jim je hitro za petami in jih vjela na Prevojah, kjer so našli pri njih le še nekaj desetice, druge so med tem že nekam zginile. Okoli poldne odpeljali so celo tropo, moške, ženske in otroke v preiskovalni zapor c. kr. okrajne sodnije na Brdu. Naj bi se že vendar kaj ukrenilo zoper nadležne in nevarne cigane. — Kakor se sliši od drugod, da je zelo razširjena bolezen „griža“, tako je tudi v tej okolici. Malo je ljudi, ki bi je ne bili prav nič občutili, več, posebno otrok, jih je tudi umrlo. Pri nekaterih je bilo z „grižo“ sklenjeno tudi bljuvanje in pokazalo se je, da je ta bolezen nalezljiva. Vendar je novejši čas začela pojenjavati.

Telegrami.

Dunaj, 12. oktobra. V Piaskiu Wielkiem v Galiciji so tri osebe znova zbolele

za kolero. V Budimpešti je od včeraj zvečer do danes zvečer 13 oseb zbolelo za kolero, 17 pa umrlo. V Hamburgu jih je 7 zbolelo, nobeden umrl.

Gödöllő, 24. oktobra. Cesar in cesarica odpotovala sta danes zjutraj na Dunaj.

Kolonja, 24. oktobra. Kakor poroča „Kölnische Zeitung“, določa vojaška predloga število vojakov v mirnem času za čas od 1. oktobra 1893 do 31. marca 1899 na 492.068 mož povprek na leto. Predlaga se, da bode moštvo pri peščetah služilo v obče dve leti. V utemeljevanju se naglašja, da je treba korenitih preuredb, ker se je vojaški politični položaj premenil v našo škodo. Dopusiti se pa mora, da se bodo v gotovih slučajih kazenskega zakona vojaki pridržali do konca tretjega leta. Z raznimi organizatoričnimi dostavki, pravi dalje utemeljenje, bode v 24 letnikih število izvežbanih mož naraslo na 4.400.000. V tem oziru bode Nemčija nekoliko spredaj, kakor Francija, ne dosti zadej za Rusijo.

Peterburg, 23. oktobra. Na železnici Sisran-Vjazma je več vlakov obtičalo v snegu, mej njimi jaderni vlak Nikolaja Nikolajeviča. Do večera snega niso mogli odstraniti.

London, 23. oktobra. Kriminalno sodišče obsodilo je danes na smrt Neilla, ki je lani zastupil štiri ženske.

Cagliari, 23. oktobra. V San Speratu je vihar razrušil 300 hiš. Kakih sto ljudij je mrtvih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v
		termometra v mm	toplomera po Celziju			
22	7. u. zjut.	722-3	0-8	brezv.	oblačno	3-00
	2. u. pop.	724-8	4-0	sl. svzh	"	sneg
	9. u. zveč.	727-3	1-6	sl. szap.	"	dež
23	7. u. zjut.	729-9	0-8	brezv.	megla	
	2. u. pop.	731-4	4-0	sl. vzh.	jasno	0-00
	9. u. zveč.	733-7	0-0	brezv.	megla	

oređnja temperatura obeh dni 2-1° in 1-6°, oziroma za 8-2 in 8-4° pod normalom.

Umrli so:

20. oktobra. Franc Jesenove, pekov sin, 8 dni, Tržaška cesta 20, čeljustni krč. — Jožef Cotman, pleskar, 49 let, sv. Petra cesta 62, jetika.

21. oktobra. Alojzija Poreber, delavčeva hči, 4¹/₂ meseca, Streliške ulice 11, jetika. — Alojzija Dolžan, delavčeva hči, 4 mesece, Tržaška cesta 26, driska.

V bolnišnici:

19. oktobra. Ana Petrič, gostija, 81 let, jetika.

20. oktobra. Katarina Mulej, delavka, 53 let, jetika.

Tujci.

21. oktobra.

Pri **Maliču**: Oser, tovarnar; vitez Grenk, nadzornik; Pipan; Singer, Orešnik, Brauman, Schadeck, Heller, Stein, Strasser, trgovci; Kueff, potovalec, s sestro, z Dunaja. — Armuth iz Dombovara. — Mally iz Zagorja. — Kramer, tovarnar, iz Belskega. — Wilfan iz Dubrovnika. — Turk iz Kočevja. — Elsass, trgovec, iz Brna. — Deutsch, trgovec, iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Kraus, zasebnik; Schlesinger, Goldstein, Königsberger, Kobl Müller, trgovci; Krotosyner, Bontadi, Simon, potovalec, z Dunaja. — Rapič, zasebnik; Wodiczka, ženijski stotnik, iz Trsta. — Berger, zasebnik, iz Pulja. — Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. — Marinič, trgovec, iz Kormina. — Schial, trgovec, iz Einsiedelna. — Hann, potovalec, iz Št. Vida. — Bile iz Zagorja. — Sušnik, župan, iz Škofje Loke. — Šavnik s soprogo iz Kranja. — Hočvar iz Lizatca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Majdiš iz Kranja. — Pleternik, potovalec, iz Gradca. — Heymaier, potovalec, in Gerber, potovalec, z Dunaja.

Pri **avstrijskem caru**: Novotni, potovalec, s Krškega. — Schneider, potovalec, iz Kočevja. — Pomer, tipograf, iz Berolina.

Pri **bavarskem dvoru**: Semlič iz Žale.

504 1

Vsem prijateljem in znancem naznanjam tužno vest, da je Vsegamogočni poklical v boljšo večnost v 88. letu njenega življenja po 10dnevni bolezni mojo nepozabno teto

Apolonijo Šubic.

Pogreb bo v torek ob 9. uri dopoldne. Priporoča se v molitev in blag spomin.

V Javorjih, dne 23. okt. 1892.

Franjo Kregar,
provizor

J. BENDIK v Št. Valentinu pri Steyru
jedini izdelovalec novo izumljene c. kr. privilegovane

svetle tinkture za usnje,

s katero se naredi svetlo (zlika brez krtače) usnje na konjskih komatih, vozovih, usnje za čevlje in galanterijsko usnje, priporoča ta svoj izdelek, kateri se rabi ne le pri c. in kr. vojaštvu in velikih transportnih podjetjih na Dunaju, temveč tudi v vseh cesarskih visokostij že več let.

Nadalje priporoča ravno isti za nepremocljive čevlje svojo slavnoznano 377 10-6

nepremočno mast za usnje,

ki daje usnju posebno mehko in se rabi celo pri najvišjem dvoru.

Cene: Svetla tinktura za usnje kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica štev. 1 — 80 kr., št. 2 — 40 kr., št. 3 — 20 kr.

Nepremočna mast za usnje kilo 80 kr., ¹/₂ kilo 40 kr., ¹/₄ kilo 20 kr., ¹/₈ kilo 10 kr.

Prodajalci na drobno in vojniki dobé rabat.

Da se izogneš prevaram glej na ime „J. Bendik v Št. Valentinu“, ki je na vsakem kosu.

V Ljubljani je prodajata Schussnig & Weber, v Celju Tanner in Stieger, v Mariboru Holasek in Martinz.

Málinčev sirup.

Prisravlja se prav skrbno s parom iz najčistejših lepodilskih gorskih málinc. Steklenica 1 klg. 65 kr., male steklenice po 35 kr. Na vago po 55 kr. klg. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 3¹/₂ klg. málinčnega sirupa poštno teže, po 10 klg., 20 klg. in 40 klg. Steklenica za poskušnjo zastoj in franko.

Gosp. Piccoliju v Ljubljani.

Kemična preiskava je dokazala, da je Vaš málinčev sirup posebno izvrsten.

C. kr. kemiško-fizjologična postaja za preskuševanje v Klosterneburgu pri Dunaju.

Ravnatelj: prof. dr. L. Roesler.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (265) 11

Dunajska borza.

Dne 23. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 „ 40 „
Zlata renta 4%, davka prosta	114 „ 45 „
Papirna renta 5%, davka prosta	100 „ 25 „
Akcije avstro-ogerske banke, 800 gld.	982 „ — „
Kreditne akcije, 160 gld.	311 „ 40 „
London, 10 funtov stl.	119 „ 65 „
Napoleonor (20 fr.)	9 „ 52 ¹ / ₂ „
Cesarski cekini	5 „ 70 „
Nemških mark 100	58 „ 72 ¹ / ₂ „

Dne 22. oktobra.

Ogerska zlata renta 4%	112 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 „ 35 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 „ — „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	152 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	186 „ 25 „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 „ 25 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 ¹ / ₂ %	100 „ 15 „
Kreditne srečke, 100 gld.	190 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	63 „ — „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudedega križa srečke, 10 gld.	16 „ 80 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	62 „ 25 „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	58 „ — „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	152 „ 50 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2790	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	97 „ 25 „
Papirni rubelj	1 „ 18 ¹ / ₂ „
Laških lir 100	— „ — „

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kurantem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvršuje se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:

4% bolzansko-meranske prioritete.

4¹/₂% galicijskega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.

4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Brezplačno shranjevanje in oskrbovanje

inovine.

Natančnejša pojasnila dajo se v našej pozvedovalnej pisarni ustno in pismeno.